

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/862
Toplantı Tarihi/Sayısı : 10.6.2024/42
Karar Numarası : 2024/521
Başvuran : B. Y.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Diyarbakır 2 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Adres : Talaytepe Mah. 4020/1 Sk. Kayapınar/Diyarbakır

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın haklı olmayan sebeple hücreye koyma disiplin cezası aldığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Kurumda barındırıldığı süre zarfında personel ile aralarında yaşanan olay sonrasında hakkında soruşturma açılarak Disiplin Kurulu tarafından “*Kurum görevlilerine hakaret veya tehditte bulunmak*” eylemi sebebiyle beş gün hücreye koyma disiplin cezası verildiğini,

b. Diyarbakır İnfaz Hakimliğine başvurarak karara itiraz ettiğini, Diyarbakır İnfaz Hakimliği tarafından itirazının reddedildiğini,

c. Haklı olmayan sebeple hücre disiplin cezası aldığını iddia etmektedir.

3. Muhatap Diyarbakır 2 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Başvuranın 13/5/2019 tarihinde Kuruma asayiş ve güvenlik nedeniyle nakil geldiği,

b. Başvuranın 1/8/2019 tarihinde Hastaneye Beyin Cerrahi bölümüne sevk edildiği, doktordan ilaç talep ettiği ancak doktorun Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon (FTR) Polikliniğine gitmesi gerektiğini söylediği, başvuranın Kurum personeline kendisini FTR polikliniğine götürmesini söylediği ancak görevli personelin sevk yazısı olmadan böyle bir işlemin yapılamayacağını beyan etmesi üzerine başvuranın; “*Ben bu sevki üç ay beklemişim bir üç ay daha mı bekleyeceğim? Beni fitik doktoruna götüreceksiniz yoksa cezaevine gitmem bu hastaneyi de cezaevini de size dar ederim. Her türlü rezilliği size yaşatırım. Benim kaybedecek hiçbir şeyim yok.*” diyerek bağırdığı,

c. Hastane koridorunda Kurum personeline, ring aracına bindirildiği sırada ise jandarma personeline küfür, hakaret ve tehditlerde bulunduğu, yaşanan olayın ardından tutanak tanzim edilerek başlatılan disiplin soruşturması neticesinde Disiplin Kurulunun 16/8/2019 tarihli kararı ile “*Kurum görevlilerine hakaret veya tehditte bulunmak*” eylemi nedeniyle başvurana beş gün hücreye koyma disiplin cezası verildiği,

ç. Başvuranın alınan karara karşı Diyarbakır İnfaz Hakimliğine itiraz ettiği, Diyarbakır İnfaz Hakimliği tarafından başvuranın itirazının reddine karar verildiği, kararın 20/11/2019 tarihinde kesinleştiği,

d. Başvuranın cezasını 20/11/2019-25/11/2019 tarihleri arasında infaz ettiği, söz konusu disiplin cezasının infazı ile 15/4/2020 tarihinde iyi halli olduğuna karar verildiği belirtilmiştir.

4. Başvuran tarafından Kurumumuza yasal süre içerisinde yazılı görüş sunulmamış olup başvuru

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

inceleme sürecinde, başvuranın denetimli serbestliğe ayrıldığı ancak denetimli serbestlik sürecinde tekrar suç işleyerek tutuklandığı bilgisi edinilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz. Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz. (...)"

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

7. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamında Kuruma bizzat başvuru yapabileceği belirtilmiştir.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Karar türleri" başlıklı 65'inci maddesi şöyledir:

"(1) Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. Başvuran haklı olmayan sebeple hücreye koyma disiplin cezası aldığı iddia etmektedir.

12. 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "Disiplin cezalarının niteliği ve uygulama koşulları" başlıklı 37'nci maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Hükümlü hakkında kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğinin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, (...) yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumları, kusurlu olarak ihlâl ettiğinde, eyleminin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezaları uygulanır."

13. 5275 sayılı Kanun'un "Hücreye koyma" başlıklı 44'üncü maddesinin ikinci fıkrasının (j) bendinde; "Kurum görevlilerine hakaret veya tehditte bulunmak" hücreye koyma disiplin cezasını gerektiren eylemler arasında sayılmıştır.

14. 29/3/2020 tarihli ve 31083 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in "Disiplin kurulunun görev ve yetkileri" başlıklı 30'uncu maddesinin birinci fıkrasında; "Hükümlülere uyarma, kınama ve bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezaları dışında kalan disiplin cezalarını vermek" Disiplin Kurulunun görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

15. Mezkûr Yönetmelik'in "Cezayı çekme, güvenlik ve iyileştirme programına uyma" başlıklı 67'nci maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"(1) Hükümlü, hapis cezasının yerine getirilmesine katlanma ve bu amaçla düzenlenen infaz rejimine uygun tutum ve davranışlar içinde bulunmakla yükümlüdür."

16. Başvuranın haksız yere disiplin cezası aldığına ilişkin iddiası muhatap Kurumun cevabi yazısı, ekleri ve ilgili mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, disiplin cezası verilmesine ilişkin görev ve yetkinin muhatap Kuruma ait olduğu, muhatap tarafından başvurana ilişkin hücreye koyma disiplin cezası verilmesi işleminin mevzuat hükümlerine uygun gerçekleştirildiği anlaşılmış olup kötü muamele yasağının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

10/6/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TIRYAKI
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye